

RÈN LUYỆN KỸ NĂNG CHO SINH VIÊN THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG KHỞI NGHIỆP Ở CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC ĐẠI HỌC - MỘT SỐ GỢI MỞ CHO TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT, ĐẠI HỌC HUẾ

TRẦN THỊ THU HIỀN

NGUYỄN CHÍ CÔNG

*NGUYỄN TRẦN ĐỨC ANH**

Ngày nhận bài: 25/09/2021

Ngày phản biện: 03/10/2021

Ngày đăng bài: 30/12/2021

Tóm tắt:

Hiện nay, tại các cơ sở giáo dục đại học thì việc rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp đang được xem là xu hướng mới cho việc đào tạo được những sinh viên toàn diện. Tuy nhiên, trên thực tiễn tại nhiều trường đại học nói chung, Trường Đại học Luật, Đại học Huế nói riêng thì quá trình này vẫn còn gặp không ít những khó khăn vì nhiều nguyên nhân. Do đó, bài viết này được thực hiện để tìm hiểu, phân tích về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp từ các trường đại học. Qua đó, đưa ra kiến nghị nhằm giải quyết những khó khăn gặp phải trong việc thực hiện hoạt động kể trên tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế.

Từ khóa:

Kỹ năng, rèn luyện, hoạt động khởi nghiệp.

Abstract:

Currently, in higher education institutions, training students' skills through start-up activities is considered a new trend for training outstanding students. However, in practice at many universities in general, the University of Law, and Hue University in particular, this process still faces many difficulties for many reasons. Therefore, this article aims to learn and analyze skills training activities for students through start-up activities from universities; thereby, makes recommendations to solve the difficulties encountered in the implementation of the above activities at the University of Law, Hue University.

Keywords:

Skills, practice, start-up activities.

1. Đặt vấn đề

Làn sóng khởi nghiệp đang ngày càng lan tỏa mạnh mẽ đến thế hệ sinh viên Việt Nam. Trong bối cảnh này, nhận thức được tầm quan trọng trong việc trau dồi kiến thức và kỹ năng

* Sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế; Email: hienlaw309@gmail.com

thông qua hoạt động khởi nghiệp trong các trường học để định hướng tinh thần cho sinh viên là cần thiết, vì vậy Quyết định số 1665/QĐ-TTg về việc phê duyệt đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” đã được Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam được phê duyệt ngày 30/10/2017. Điều này đã làm đặt ra yêu cầu cho các trường đại học nói chung, Trường Đại học Luật, Đại học Huế nói riêng là phải quan tâm đến các hoạt động khởi nghiệp trong sinh viên, cũng như việc tối ưu những lợi ích mà sinh viên nhận được thông qua hoạt động khởi nghiệp bao gồm việc tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận với các môi trường kinh doanh thuận lợi, cũng như hình thành các kỹ năng cần thiết của hoạt động khởi nghiệp. Từ đó, phát triển toàn diện và nâng cao chất lượng đào tạo về mọi mặt cho mỗi sinh viên trong chương trình đào tạo tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế.

Thực tế thì hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế trong những năm gần đây có rất nhiều bước khởi sắc. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện hoạt động này lại có không ít khó khăn phát sinh khiến cho hiệu quả rèn luyện thực sự chưa cao. Trên cơ sở khảo sát của nhóm nghiên cứu thì, có tới 60% sinh viên khảo sát hứng thú với hoạt động rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp nhưng lại không tham gia vào các chương trình khởi nghiệp do nhà trường tổ chức¹. Điều này phản ánh hiện thực là các mô hình hoạt động hiện tại đang được thực hiện tại trường chưa thực sự đáp ứng được mong đợi. Cho nên, việc tìm hiểu, phân tích về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp từ các trường đại học khác, rút ra những kinh nghiệm, những bài học để gọi mở nhằm giải quyết những khó khăn gặp phải tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế là một vấn đề thiết yếu và quan trọng.

2. Thực trạng rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp ở các cơ sở giáo dục Đại học

2.1. Rèn luyện kỹ năng quản lý công việc, quản lý nhân lực cho sinh viên thông qua việc triển khai các dự án khởi nghiệp ngoài thực tế

Tại một số trường đại học về ngành kinh tế, đơn cử như Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh thì các hoạt động khởi nghiệp thường xuyên được thúc đẩy, đưa các ý tưởng về dự án ra kinh doanh trên thực tế. Để làm được điều này thì không thể không kể đến nét đặc biệt trong các hoạt động khởi nghiệp của trường là việc trường đã hình thành được nguồn quỹ “Hỗ trợ khởi nghiệp UEH” dùng để đầu tư riêng cho các hoạt động khởi nghiệp trong sinh viên, kết hợp khéo léo với hệ sinh thái khởi nghiệp được hình thành tại trường². Qua đó, tạo điều kiện để thúc đẩy sinh viên triển khai các dự án vào giai đoạn kinh doanh. Một mặt thì nâng cao được sự hứng thú của sinh viên đối với các hoạt động khởi nghiệp khi các hoạt động khởi nghiệp không còn là ý tưởng nữa, mà mỗi sinh viên đều có thể áp ủ và

¹ Nguyễn Trần Đức Anh (2021), Báo cáo điều tra khảo sát về xây dựng và phát triển các kỹ năng cho sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế thông qua hoạt động Khởi nghiệp.

² Trung tâm Phát triển khởi nghiệp (2016), Hợp tác - Liên kết, Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh.

thực hiện những dự án của mình một cách tốt nhất. Mặt khác, nâng cao hơn kỹ năng quản lý về công việc lẫn nhân lực cho sinh viên. Khi sự khác biệt giữa quản lý những dự án nằm trên giấy với việc quản lý những dự án đưa ra kinh doanh trên thực tế là sự khác biệt cực kỳ to lớn. Điều này cũng đồng nghĩa với việc những kỹ năng mà sinh viên rèn luyện được thông qua việc kinh doanh dự án sẽ mang độ hiệu quả gấp nhiều lần nếu so sánh với việc quản lý một dự án trên giấy để đi thi các cuộc thi về ý tưởng khởi nghiệp. Theo đó, kỹ năng quản lý công việc, quản lý nhân sự mà sinh viên có thể rèn luyện thông qua việc triển khai thực hiện các dự án khởi nghiệp được thể hiện dưới các khía cạnh như sau:

Thứ nhất, kỹ năng quản lý công việc

Phạm trù quản lý công việc không chỉ là công việc điều hành hoạt động kinh doanh của dự án mà còn là công việc của cá nhân sinh viên. Khi mà mỗi sinh viên triển khai dự án khởi nghiệp đều phải vừa quản lý và phát triển được mô hình kinh doanh trong giai đoạn dự án còn chưa vững vàng, vừa tự quản lý khối lượng công việc học tập của bản thân. Do đó, yếu tố về quản lý khối lượng, thời lượng dành cho mỗi công việc là điều luôn gây áp lực cho các sinh viên. Vậy nên, điều tất yếu là mỗi sinh viên phải nhanh chóng rèn luyện khả năng quản lý công việc của bản thân để vừa phân chia được số lượng công việc một cách cân bằng giữa hoạt động trong các dự án khởi nghiệp cũng như giữ vững được lượng kiến thức cần nắm trong chương trình đào tạo. Hướng đến mục đích giữ vững sự ổn định trong công tác thực hiện dự án khởi nghiệp đồng thời đạt được hiệu quả tối đa trong công việc học tập theo đúng chương trình đào tạo tại trường. Bên cạnh đó thì các sinh viên khởi nghiệp còn có cơ hội cọ sát trong khi tìm hiểu để tiếp thu một lượng kiến thức sâu rộng và tổng quát về những công việc đang được vận hành. Cơ hội rèn luyện một tư duy liên kết chặt chẽ các công việc lại với nhau thành một hệ thống, thông qua đó nhìn nhận được những tác động của từng giai đoạn công việc đối với việc thực hiện các chiến lược kinh doanh.

Thứ hai, kỹ năng quản lý nhân lực

Phạm trù nhân lực sẽ rộng hơn rất nhiều so với giai đoạn khi chưa triển khai kinh doanh bằng dự án. Nhân lực trong trường hợp này không chỉ bao gồm các sinh viên trong nhóm cùng lên ý tưởng cho dự án khởi nghiệp mà nó còn là các đối tác, cũng như các nhân tố hợp tác khi kinh doanh dự án. Việc rèn luyện kỹ năng quản lý nhân lực sẽ được thực hiện thông qua quá trình phân công công việc, điều phối và giám sát nhân lực, các chiến lược về thu hút nhân tài về làm cộng sự cho các dự án khởi nghiệp. Không chỉ vậy, việc rèn luyện kỹ năng này còn có thể đến từ việc giải quyết những mâu thuẫn có thể xảy ra trong quá trình thực hiện dự án bằng cách việc lắng nghe, bình tĩnh, và phân tích vấn đề một cách đa chiều. Từ đó, nâng cao khả năng phối hợp giữa các thành viên trong việc thực hiện công việc cũng như tạo dựng được sự tin tưởng và thúc đẩy sự hoạt động tối đa về công suất của nguồn nhân lực trong việc đưa dự án vào kinh doanh.

2.2. Hoạt động rèn luyện kỹ năng thuyết phục và kỹ năng gọi vốn đầu tư cho sinh viên thông qua việc triển khai nền tảng tìm kiếm các nguồn lực hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp

Hoạt động kể trên được tham khảo theo mô hình tại Đại học Harvard và Học viện Công nghệ Massachusetts (MIT) khi tại đây các hoạt động khởi nghiệp cho sinh viên có sự giúp sức rất lớn của nền tảng StartupTree. Một nền tảng dành riêng cho sinh viên và cựu sinh viên Harvard và MIT giúp các sinh viên khởi nghiệp tìm được những người đồng đội, nguồn tài trợ, nguồn lực và sự kiện có liên quan trên khắp Harvard và MIT³. Mô hình này giải quyết một yếu tố khó khăn rất lớn của các sinh viên khi mong muốn khởi nghiệp đó chính là tìm nguồn lực cho việc hiện thực hóa các dự án khởi nghiệp của bản thân. Từ việc tìm những đồng đội thích hợp để cùng như lên ý tưởng, đặt những nền móng sơ khai cho dự án khởi nghiệp đến việc tìm kiếm những nguồn tài trợ, nguồn lực để đưa dự án ra kinh doanh. Điều này có nét tối ưu hơn so với các hoạt động khởi nghiệp truyền thống cho sinh viên hiện nay. Khi mà ở nước ta tại các trường đại học, phần lớn các sinh viên chỉ có thể tiếp cận nguồn tài trợ, nguồn đầu tư thông qua sự giới thiệu của trường và các cuộc thi về khởi nghiệp, nguồn lực tiếp cận còn rất hạn chế, do đó làm giảm nhiệt của nhiều sinh viên khi tham gia vào trong các hoạt động khởi nghiệp. Khi áp dụng hiệu quả mô hình này thì mở rộng hơn rất nhiều lần về mạng lưới khởi nghiệp trong các trường đại học. Giúp cho sinh viên khởi nghiệp có những dự án hay, ý tưởng sáng tạo, có thể tự bản thân họ huy động được nguồn vốn đầu tư, những nguồn lực thực hiện dự án một cách chủ động và nhanh chóng. Vậy nên, điều tối cần thiết trong trường hợp này đó chính là các sinh viên phải thực sự có rèn dũa thật nhiều những kỹ năng về thuyết phục lẫn kỹ năng gọi vốn đầu tư khi hầu như các hoạt động chỉ diễn ra trên môi trường internet. Điều này sẽ khiến cho việc rèn luyện kỹ năng buộc phải kết hợp với việc thích nghi đối với từng loại kỹ năng khác nhau tại các môi trường khác nhau. Cụ thể thì các kỹ năng này sẽ được rèn luyện dưới hình thức như sau:

Thứ nhất, kỹ năng thuyết phục

Kỹ năng thuyết phục là một phần của kỹ năng gọi vốn đầu tư. Tuy nhiên kỹ năng thuyết phục nhóm nghiên cứu muốn đề cập ở đây lại là việc thuyết phục những đồng đội, những người có năng lực cùng lên ý tưởng và thực hiện dự án với mình. Điểm khác biệt giữa hai vấn đề trên là nằm ở việc khi gọi vốn đầu tư thì các sinh viên đã có rất nhiều số liệu, thông tin về dự án mà họ đã lên ý tưởng và thực hiện trong suốt thời gian qua. Ngược lại thì khi bản thân sinh viên đi tìm đồng đội khi chưa có quá nhiều yếu tố để chứng minh tính khả thi của ý tưởng khởi nghiệp của mình, không chỉ vậy ở đây tất cả đều diễn ra trên môi trường internet. Do đó, rõ ràng vấn đề này là một vấn đề khó khăn cần làm quen và rèn dũa qua một thời gian lâu dài. Tuy nhiên, thông qua nhiều lần tìm kiếm, đề nghị thì rõ ràng sinh viên sẽ rèn luyện và tích lũy được nhiều kinh nghiệm trong việc làm sao để thuyết phục người khác. Việc rèn luyện này được đánh giá là sẽ tối ưu hơn so với các phương pháp truyền thống. Bởi lẽ theo

³ Harvard Business School Publishing Corporation (2018), The Harvard Business Review Entrepreneur's Handbook, Harvard Business Review Press.

khảo sát của nhóm nghiên cứu thì có hơn 75% sinh viên khảo sát lựa chọn nếu có thể thì họ sẽ tham gia các cuộc thi khởi nghiệp chung với những người đã quen biết trước đó trong các mối quan hệ xã hội của họ⁴. Trong trường hợp này đã làm giảm đi cơ hội rèn luyện kỹ năng thuyết phục. Mặt khác, điều này làm giảm đi chất lượng nhân lực cho các dự án khởi nghiệp vì các mối quan hệ xã hội không chỉ giới hạn về số lượng mà còn là giới hạn trong một khoảng không gian nhất định, trong khi đó vẫn có rất nhiều ứng cử viên khác có thể cân nhắc lựa chọn cho phù hợp khi áp dụng nền tảng hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp. Vậy nên tính tối ưu của hoạt động khởi nghiệp khi được hỗ trợ của nền tảng kể trên không chỉ là rèn luyện kỹ năng thuyết phục mà còn tạo môi trường thuận lợi để sinh viên có thể phát huy hết những thế mạnh của bản thân khi tham gia vào hoạt động khởi nghiệp.

Thứ hai, kỹ năng gọi vốn đầu tư

Thông qua việc phân tích nền tảng tìm kiếm nguồn lực, nguồn tài trợ cho sinh viên khởi nghiệp StartupTree của Đại học Harvard và Học viện Công nghệ Massachusetts (MIT). Ta nhận thấy được đặc trưng của nền tảng này là thực hiện gọi vốn đầu tư trên môi trường internet. Vậy nên, việc rèn luyện kỹ năng trong môi trường này không chỉ là việc rèn luyện kỹ năng theo phương pháp thông thường mà nó còn cần có sự thay đổi linh hoạt khi chuyển đổi từ các mô hình gọi vốn đầu tư truyền thống sang mô hình gọi vốn đầu tư trên nền tảng internet. Cụ thể thì việc rèn luyện kỹ năng gọi vốn đầu tư sẽ thông qua việc rèn luyện hai kỹ năng cụ thể như sau:

Một là, kỹ năng hoạch định chiến lược kinh doanh. Việc rèn luyện này sẽ thông qua việc sinh viên khởi nghiệp phải xây dựng được một kế hoạch kinh doanh để trình bày cho các nhà đầu tư về phương hướng sử dụng nguồn vốn đầu tư, sinh ra lợi nhuận một cách hợp lý nhất. Theo quyết định số 1665/QĐ-TTg về việc phê duyệt đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” đề ra thì yêu cầu về việc hoạch định chiến lược kinh doanh là người tạo ra chiến lược kinh doanh cần nắm vững các yếu tố liên quan đến gọi vốn đầu tư dựa trên mô hình kinh doanh phổ biến hiện nay là mô hình Canvas. Mô hình này được xây dựng dựa trên 9 yếu tố chính của một mô hình kinh doanh bao gồm: Phân khúc khách hàng; giá trị doanh nghiệp; mối quan hệ với khách hàng; kênh giao tiếp; hoạt động chính; nguồn lực chính; đối tác chính; cơ cấu chi phí; nguồn doanh thu. Chỉ khi nắm được các vấn đề cơ bản từ 9 yếu tố kể trên thì một mô hình kinh doanh mới có thể xem là có thể mang ra để kêu gọi vốn từ những nhà đầu tư. Những yêu cầu kể trên đều xuất phát từ tâm lý thông thường của các nhà đầu tư, một điều tất yếu là họ sẽ không bỏ tiền ra cho bất kỳ ai mà không mang lại hiệu quả cho họ. Nếu một người đến để gọi vốn đầu tư mà bản thân họ còn không biết sử dụng nguồn vốn như thế nào thì làm sao các nhà đầu tư có thể yên tâm giao tiền cho họ được. Và điều quan trọng là việc rèn luyện này lại nằm ở việc các sinh viên khởi nghiệp thay vì việc có thời gian để gặp trực tiếp nhà đầu tư thì ở đây họ phải có khả năng thể hiện toàn bộ nội dung dự án

⁴ Nguyễn Trần Đức Anh (2021), Báo cáo điều tra khảo sát về xây dựng và phát triển các kỹ năng cho sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế thông qua hoạt động Khởi nghiệp.

một cách đặc biệt, vừa đủ và không quá thừa thãi để các nhà đầu tư chú ý đến dự án của họ. Thực chất thì quá trình này có thể tốn kém một thời gian rất dài để tìm được nhà đầu tư, tuy nhiên điểm mấu chốt là nằm ở việc sinh viên hoàn toàn có thể rèn luyện về cách thức thể hiện chiến lược kinh doanh một cách hợp lý dựa trên những yếu tố cơ bản từ mô hình Canvas và từ đó chỉnh sửa, thêm những nội dung cần thiết để thuyết phục nhà đầu tư thông qua mỗi lần đăng lên nền tảng để tìm kiếm nhà đầu tư.

Hai là, kỹ năng nắm bắt thông tin.

Kỹ năng nắm bắt thông tin được rèn luyện thông qua hoạt động tìm hiểu và nhận thức của các sinh viên về thị trường cũng như nghiên cứu rõ ràng về những nhà đầu tư thuộc nền tảng mà mình gọi vốn đầu tư. Yêu cầu về nắm bắt thông tin thì người gọi vốn phải có phương thức để tìm hiểu được thông tin thị trường, thông tin nhà đầu tư trước khi đi gọi vốn đầu tư. Việc nắm bắt sẽ dựa trên cơ sở là các nguồn dữ liệu về thị trường, cơ sở dữ liệu về doanh nghiệp trên môi trường internet. Bên cạnh đó còn dựa vào các phương pháp khảo sát thị trường thực tế và tìm hiểu nhà đầu tư dựa vào các mối quan hệ xã hội. Trước hết, việc nghiên cứu là để nắm bắt được vị trí của họ trong thị trường thông qua đó biết được ưu thế cạnh tranh và tiềm năng phát triển của họ có gì nổi trội hơn so với các công ty trên cùng thị trường. Sau đó tận dụng những hiểu biết về các nhà đầu tư để trình bày cho họ thấy những thông tin hữu ích nhất mà họ muốn biết. Từ đó, không chỉ đưa ra dữ liệu cho việc xây dựng và trình bày chiến lược kinh doanh của mình. Mà còn là một trong những yếu tố quan trọng để giúp dự án kinh doanh trở nên đặc biệt hơn trong mắt nhà đầu tư, tăng khả năng thành công của việc thuyết phục nhà đầu tư đầu tư cho dự án kinh doanh của mình.

3. Thực tiễn về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Thông qua cuộc khảo sát và số liệu từ Báo cáo tổng kết năm học 2019-2020, năm học 2020 - 2021 của Trung tâm Thực hành Luật và Khởi nghiệp Trường Đại học Luật, Đại học Huế, thực tiễn về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp trong giai đoạn năm 2018 - 2020, như sau:

Thứ nhất, trong khoảng thời gian 2018 - 2020, các hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp đã và đang ngày càng phát triển về số lượng lẫn chất lượng, với ngày càng nhiều các buổi workshop, cuộc thi về khởi nghiệp được thành lập và tổ chức tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế cho hơn 1.000 sinh viên/năm tham gia như cuộc thi “HUL BUSINESS INNOVATION HACKATHON” qua các năm; các buổi Talkshow, Workshop về khởi nghiệp,... nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận với các môi trường kinh doanh thuận lợi, cũng như hình thành các kỹ năng cần thiết của hoạt động khởi nghiệp⁵.

⁵ Trung tâm Thực hành Luật và Khởi nghiệp (2021), Báo cáo tổng kết năm học 2020 - 2021, Trường Đại học Luật, Đại học Huế, tr.7.

Điều này giúp cho nhiều sinh viên hứng thú tham gia hơn trong các hoạt động khởi nghiệp cũng như hoạt động hình thành kỹ năng thông qua các cuộc thi khởi nghiệp. Tuy nhiên, số lượng đó là không quá nhiều nếu so với số lượng sinh viên toàn trường. Vậy nên, vẫn cần giải pháp để nâng cao hơn nữa số lượng sinh viên tham gia vào các hoạt động này.

Thứ hai, trên cơ sở khảo sát của nhóm nghiên cứu thì có 60% sinh viên khảo sát hứng thú với hoạt động rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp nhưng lại không tham gia vào các chương trình khởi nghiệp do nhà trường tổ chức. Khi điều tra sâu về lý do thì 50% trong số câu trả lời nhận được đó chính là hầu như các hoạt động khởi nghiệp tại trường mới dừng ở mức độ là các cuộc thi về ý tưởng khởi nghiệp và rất ít được triển khai ngoài thực tế do thiếu hụt khá nhiều về nguồn lực hỗ trợ⁶. Điều này khiến cho các hoạt động khởi nghiệp trong suy nghĩ của sinh viên thiếu đi sự hấp dẫn khi khởi nghiệp không còn thật sự là khởi nghiệp. 40% trong số câu trả lời nhận được đó chính là sinh viên cho rằng lý do khiến họ không tham gia hoạt động khởi nghiệp đó là vì ngành học không liên quan đến cho hoạt động khởi nghiệp nên sinh viên rất lo sợ về việc họ thiếu kiến thức chuyên ngành về kinh tế⁷. Chính điều này đã tạo nên rào cản rất lớn đối với các sinh viên muốn rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp.

4. Một số gợi mở cho Trường Đại học Luật, Đại học Huế về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp

Thông qua việc nghiên cứu những điểm tối ưu trong hoạt động khởi nghiệp cho sinh viên các trường đại học khác và thông qua đánh giá về tình hình thực tế tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế thì ta có thể thấy được rằng do sự khác biệt về chuyên ngành nên sẽ không hoàn toàn áp dụng được những mô hình hoạt động của các trường đại học khác một cách hoàn toàn để áp dụng vào giải quyết những khó khăn đang gặp phải trong hoạt động tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế. Tuy nhiên, vẫn có rất nhiều giải pháp mà ta có thể áp dụng được trong thời điểm hiện tại. Từ kết quả so sánh, phân tích và đối chiếu với điều kiện hiện tại, nhóm nghiên cứu đã cho ra một số hướng gợi mở để phát triển về hoạt động rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế như sau:

Thứ nhất, thành lập một quỹ đầu tư hỗ trợ khởi nghiệp của trường dành cho các sinh viên tham gia các dự án khởi nghiệp đặc biệt là các dự án khởi nghiệp về lĩnh vực pháp luật, mang tính ứng dụng cao, mang lại giải pháp giáo dục. Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh hơn về tính chuyên môn về kinh tế của hệ thống cán bộ tư vấn, giúp đỡ sinh viên trong các hoạt động khởi nghiệp. Nhằm định hướng cho sinh viên những nguồn kiến thức, những tài liệu phù hợp.

⁶ Nguyễn Trần Đức Anh (2021), Báo cáo điều tra khảo sát về xây dựng và phát triển các kỹ năng cho sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế thông qua hoạt động Khởi nghiệp.

⁷ Nguyễn Trần Đức Anh (2021), Báo cáo điều tra khảo sát về xây dựng và phát triển các kỹ năng cho sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế thông qua hoạt động Khởi nghiệp.

Đồng thời, các dự án khởi nghiệp tại trường cũng có thể suy nghĩ đến việc cộng tác với các sinh viên chuyên ngành khác như kinh tế, khoa học,... trong từng dự án với những yêu cầu về nhân lực cụ thể. Một mặt, đẩy mạnh sự giao lưu hợp tác trong sinh viên, mặt khác nâng cao hơn tính khả thi của mỗi dự án khi có được cơ sở kiến thức vững vàng đối với mỗi dự án để nguồn quỹ được sử dụng một cách hợp lý nhất.

Thứ hai, nghiên cứu, kết hợp với một số trường đại học khác tham gia xây dựng nền tảng và hệ sinh thái khởi nghiệp rộng lớn nhằm hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp tìm được những người đồng đội, nguồn tài trợ, nguồn lực để thực hiện các dự án khởi nghiệp. Đồng thời cũng giúp cho các nhà đầu tư có thể đầu tư vào những dự án khởi nghiệp đáng mong đợi, tạo nên một công ty mang giá trị tốt trên thị trường từ chính các sinh viên. Phát triển nền kinh tế từ chính các dự án khởi nghiệp của các sinh viên. Trong trường hợp này kể cả khi các hoạt động khởi nghiệp có không nhận được sự đầu tư đi chăng nữa thì việc tiếp xúc với các hoạt động khởi nghiệp trong khoảng thời gian dài cũng giúp sinh viên rèn luyện được nhiều kỹ năng hữu ích.

Thứ ba, trung tâm Thực hành Luật và Khởi nghiệp của trường nên tạo dựng được môi trường thuận lợi cũng như khuyến khích nhiều hơn nữa số sinh viên tham gia hoạt động khởi nghiệp. Dưới ba định hướng bao gồm: Tăng cường xây dựng các chương trình dự thi các dự án khởi nghiệp dưới nhiều hình thức đa dạng, thu hút được nhiều sinh viên; tạo cơ hội giới thiệu nhà đầu tư để các sinh viên có thể đưa dự án của mình ra thực hiện kinh doanh ngoài thực tế, mở mang về nhiều kiến thức thay vì việc chỉ tạo các mô hình trên giấy như các cuộc thi khởi nghiệp cho sinh viên đã và đang làm ở thời điểm hiện tại; tạo dựng được cơ sở nhân lực, cộng tác viên với quy mô lớn hơn để có thể hỗ trợ đầy đủ cho nhiều sinh viên, đảm bảo được sự kịp thời trong việc giúp đỡ, khuyến khích sinh viên mạnh dạn tham gia hoạt động khởi nghiệp.

Thứ tư, tổ chức các buổi giảng dạy nâng cao hơn nhận thức của các sinh viên đang tham gia hoạt động khởi nghiệp về tầm quan trọng của các kỹ năng đi kèm trong quá trình thực hiện dự án, khuyến khích sinh viên xây dựng và rèn luyện nhiều hơn nữa các kỹ năng hữu ích trong hoạt động khởi nghiệp. Đồng thời, phải cố gắng thể hiện cho mỗi sinh viên đều thấy được những tác động tích cực của các hoạt động này đến với bản thân của họ. Một khi nhận thức đã thay đổi thì việc ngày càng nhiều số lượng sinh viên tham gia vào các hoạt động sẽ là điều hiển nhiên. Thông qua đó, thúc đẩy mạnh mẽ hơn nữa tinh thần của nhiều sinh viên đối với việc tham gia hoạt động khởi nghiệp nói chung cũng như việc xây dựng và rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp nói riêng.

Thứ năm, tạo ra một số buổi hướng dẫn cơ bản để mang đến nền tảng đầu tiên để xây dựng kỹ năng hữu ích đối với sinh viên đặc biệt là kỹ năng quản lý thời gian. Điều tối cần thiết là thay đổi suy nghĩ của phần lớn sinh viên về cách sử dụng thời gian của họ. Mỗi sinh viên đều cần hiểu được sự quan trọng của việc phân bổ quỹ thời gian một cách có hiệu quả đối với sự thành công sau này của họ. Đồng thời, thay đổi suy nghĩ trong sinh viên về việc “học” đi đôi với “hành”. Bản thân là sinh viên thì rõ ràng việc “học” là rất quan trọng. Tuy

nhiên điều khiến họ nổi bật hơn sau này trong mắt các nhà tuyển dụng chính là “hành”. Có nghĩa là sự trải nghiệm, sự thực hành đối với mỗi sinh viên về công việc mới chính là thứ giúp họ nổi bật hơn trong mắt các nhà tuyển dụng giữa rất nhiều hồ sơ giống nhau về việc hoàn thành chương trình đào tạo. Để làm được điều này ta cần tạo dựng nên hệ tư tưởng trong các sinh viên ngay từ đầu những năm học đại học thông qua những buổi giảng dạy về cách học tập ở trường đại học. Từ đó, sẽ tạo dựng nên được sự tham gia mạnh mẽ của thế hệ sinh viên trong việc tham gia hoạt động khởi nghiệp cũng như rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế.

5. Kết luận

Từ những phân tích kể trên, ta có thể thấy được những hướng mở về hoạt động rèn luyện kỹ năng thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế trong việc giải quyết những bất cập tại thời điểm hiện tại. Tuy nhiên, để có thể thực hiện tốt những gợi mở đó thì cần cả sự phối hợp từ phía sinh viên và nhà trường. Có như vậy thì hoạt động khởi nghiệp nói chung và việc rèn luyện kỹ năng cho sinh viên thông qua hoạt động khởi nghiệp tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế nói riêng mới có thể đạt được hiệu quả tối ưu nhất.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thủ tướng Chính phủ (2016), Quyết định số 844/QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”.
2. Thủ tướng Chính phủ (2017), Quyết định số 1665/QĐ-TTg Quyết định về việc phê duyệt đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”.
3. Harvard Business School Publishing Corporation (2018), The Harvard Business Review Entrepreneur's Handbook, Harvard Business Review Press.
4. Nguyễn Trần Đức Anh (2021), Báo cáo điều tra khảo sát về xây dựng và phát triển các kỹ năng cho sinh viên Trường Đại học Luật, Đại học Huế thông qua hoạt động Khởi nghiệp.
5. Trung tâm Phát triển khởi nghiệp (2016), *Hợp tác - Liên kết*, Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh.
6. Tổ công tác triển khai đề án 1665 (2020), Tài liệu tham khảo về hỗ trợ khởi nghiệp dành cho sinh viên các trường Đại học.
7. Tổ công tác triển khai đề án 1665 (2020), Tài liệu hướng dẫn đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp dành cho sinh viên.
8. Trung tâm Thực hành Luật và Khởi nghiệp (2020), *Báo cáo tổng kết năm học 2019 - 2020*, Trường Đại học Luật, Đại học Huế.
9. Trung tâm Thực hành Luật và Khởi nghiệp (2021), *Báo cáo tổng kết năm học 2020 - 2021*, Trường Đại học Luật, Đại học Huế.